

A pályázati felhívás címe:

Agrár-erdészeti rendszerek telepítése, ápolása és fenntartása

A pályázati felhívás kódszáma:

KAP-RD21-RD22-3-26

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a pályázati felhívás (a továbbiakban: felhívás) 2.1 és 2.2 fejezetében)	Mezőgazdasági termelő
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 3.1 fejezetében)	Környezeti vagy klímavédelmi célú agrár-erdészeti rendszerek telepítése és azok ápolása és fenntartása
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 2.3 fejezetében)	A támogatási kérelmek benyújtására 2026. november 11. napjától van lehetőség.
Mi a támogatás formája? (Részletes információk a felhívás 8.1 fejezetében)	Vissza nem térítendő, egységköltség alapú átalány támogatás.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 8.2. fejezetében)	A felhívás 8.2 fejezetében meghatározott egységköltségek szerint.
Mennyi előleg igényelhető?	Nem releváns.
Mennyi a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4.2 fejezetében)	A telepítésre legkésőbb a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított 24 hónapon belül van lehetőség. A 2. célterület szerinti ápolás és fenntartás művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: hét, egymást követő év.
Hol valósítható meg a művelet?	Magyarország egész területén.
Várhatóan hány művelet kap támogatást?	kb. 100 db

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 5 Mrd Ft az alábbi célterületi bontásban:

- A felhívás 1. célterülete keretében igénybe vehető keretösszeg: **2,1 Mrd Ft.**
- A felhívás 2. célterülete keretében igénybe vehető keretösszeg: **2,9 Mrd Ft.**

A felhívás forrását az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A felhívás Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervének (a továbbiakban: KAP ST) keretében a Nemzeti Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) által kerül meghirdetésre.

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy a felhívás, az Általános Útmutató a KAP Stratégiai Terv keretében meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF) együttesen tartalmazzák a kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az IH a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közlemény kerül megjelentetésre, ezért és az egyéb információk megismerése céljából kérjük, hogy kövessék figyelemmel a <https://kap.gov.hu> honlapon megjelenő közleményeket!

A felhívásban nem szereplő előírások esetében a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény (a továbbiakban: KAP törvény), a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet (a továbbiakban: KAP Vhr.), az egységes kérelemmel igényelhető egyes agrártámogatások igénybevételevel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló AM rendelet (a továbbiakban: egységes kérelem rendelet), és az ÁÚF az irányadó.

A felhívás eltérhet az ÁÚF-ben megfogalmazott előírásoktól, ebben az esetben a felhívásban foglaltakat kell irányadónak tekinteni.

Jelen felhívás vonatkozásában nem alkalmazandó az ÁÚF 5-8. valamint 11. pontja.

TERVEZET

Tartalomjegyzék

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE.....	5
2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI	5
2.1. Kedvezményezettek köre	5
2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre.....	6
2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje	6
2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei	6
3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK	7
3.1. Támogatható tevékenységek.....	7
3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek.....	7
3.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó tevékenységek:	7
3.1.1.2. Választható, önállóan támogatható tevékenységek	8
3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek.....	8
3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek	8
3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek	8
3.1.3. Nem támogatható tevékenységek:	8
3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása.....	9
3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások.....	9
3.3.1. Általános elvárások	9
3.3.2. Kötelezettségvállalások.....	10
3.3.3. Céletterület specifikus előírások:	11
3.3.4. A kérelem vizsgálata.....	14
4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA	14
4.1. A művelet megkezdése	14
4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások.....	14
5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK	15
5.1. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség).....	15
6. INDIKÁTOROK	15
6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás	15
6.2. Monitoring adatszolgáltatás	19
7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND	20
7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend.....	20
7.2. Jogosultsági feltételek és kiválasztási kritériumok	20
8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK	21
8.1. Támogatás formája	21

8.2. Igényelhető támogatás	21
9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	22
9.1. Kifizetési kérelmek tervezése	22
10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK	23
10.1 Általános jogkövetkezmények	23
10.2. A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények	24
10.3 Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények.....	26
11.TOVÁBBI INFORMÁCIÓK.....	26
11.1. Kötelezettségátadás, jogutódlás	26
11.2. Támogatási jogosultság megszűnésére vonatkozó szabályok	28
11.3. Vis maior szabályok	31
11.4. További dokumentumok	31
12. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ELÉRHETŐSÉGE	31
13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA1	31
13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok.....	31
13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek.....	32
13.1.2. Támogatási kérelem elkészítésekor csatolandó (pótolható) mellékletek	32
13.2. A kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok	32
14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI	33

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE

A felhívás alapjául a KAP ST RD21_G04_LCI_73 kódszámú, Agro-ökológiai nem termelő beruházások, valamint az RD22_G05_LCP_70 kódszámú, Agro-ökológiai földhasználat-váltást ösztönző kifizetés című beavatkozásai szolgálnak.

E beavatkozások a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 70. és 73. cikkein alapulnak.

A felhívás a beavatkozásokban megfogalmazott alábbi célok megvalósulását kívánja elősegíteni:

A felhívás keretében olyan nem termelő beruházások valósíthatók meg, amelyek nem eredményeznek közvetlenül termelési érték növekedést. Az élőhelyek újbóli változatossá tétele és a tájképi elemek helyreállítása, valamint a vizek védelmét és az erózió elleni védekezést szolgáló elemek létrehozása elősegíti a mezőgazdaság által okozott káros éghajlati változások mérséklését és azokhoz való alkalmazkodást, a biológiai sokféleség védelme mellett a talaj, a víz és a levegő védelmét is, valamint a táj jellegzetességének megőrzését, helyreállítását.

E célkitűzések olyan nem termelő jellegű beruházásokkal érhetőek el, melyek a gazdaságok értékét, jövedelemtermelő képességét közvetlenül nem befolyásolják, de annak természeti, illetve közjóléti értékét, ökoszisztéma szolgáltató képességét nagymértékben növelik, azonban kialakításuk és fenntartásuk bevételkieséssel és költségnövekedéssel jár, valamint többlet tevékenységet vár el a gazdálkodóktól.

A környezeti vagy klímavédelmi célú agrár-erdészeti rendszerek telepítése, ápolása és fenntartása olyan önkéntes alapon működő intézkedés, amelyben a kedvezményezettek mezővédő fasor, mezővédő erdősáv, fás legelők és kaszálók telepítésével, majd ápolásával és fenntartásával vállalják az élőhelyek újbóli változatossá tételét és gazdálkodásuk során vállalják az alapkövetelményeket meghatározó feltételeességi rendszeren túlmutató többlet tevékenységek elvégzését.

2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

2.1. Kedvezményezettek köre

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be:

Mezőgazdasági termelő

A 2. célterület esetében az a mezőgazdasági termelő jogosult a támogatás kifizetésére, aki az adott területen az 1. célterület szerinti agrár-erdészeti rendszer telepítését megvalósította.

2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁÚF „Kizáró okok” című részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok szerint nem ítélt meg támogatás azon kedvezményezett részére:

- a) aki, vagy amely olyan műveletet kíván megvalósítani, amelynek tartalma a felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban;
- b) aki, vagy amely a VP5-8.2.1 Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása felhívás alapján ugyanazon tevékenységre, ugyanazon megvalósítási hely vonatkozásában már támogatói okirat alapján támogatásban részesült, vagy még részesül;
- c) aki, vagy amely a KAP-RD21-RD22-1-25 kódszámú Agrár-erdészeti rendszerek telepítése, ápolása és fenntartása felhívás alapján ugyanazon tevékenységre, ugyanazon megvalósítási hely vonatkozásában már támogatói okirat alapján támogatásban részesült, vagy még részesül;
- d) aki, vagy amely a KAP-RD21-RD22-2-25 kódszámú Természetközeli és vizes élőhelyek kialakítását elősegítő beruházások és azok fenntartása felhívás alapján füves, cserjés sávok kialakítása szántóterületeken tevékenységre, ugyanazon megvalósítási hely vonatkozásában már támogatói okirat alapján támogatásban részesült, vagy még részesül;
- e) aki, vagy amely e felhívás keretében ugyanazon terület vonatkozásában az 1. vagy 2. célterület bármelyik tevékenységére véglegessé vált támogatási okirattal rendelkezik.

A felhívás keretében támogatási kérelem nyújtható be olyan terület vonatkozásában is, amelyre a 2025. január 1. napjától induló KAP-RD20a-1-24 Ökológiai gazdálkodás támogatása vagy a KAP-RD19a-1-24 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések elnevezésű felhívás keretében a kedvezményezett támogatási kérelmet nyújtott be.

A felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség.

2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje

A felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2026. november 11. napjától van lehetőség az alábbiak szerint meghatározott benyújtási szakaszokban:

- 1. benyújtási szakasz:** 2026. november 11. – 2026. november 25.
- 2. benyújtási szakasz:** 2026. december 2. – 2026. december 16.

2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei

A kedvezményezett a támogatásba vont területre egy támogatási kérelem alapján részesíthető támogatásban, amelynek az 1. célterület mellett a 2. célterületre is (együttesen) kell vonatkoznia.

A kedvezményezett benyújtási szakaszonként egy támogatási kérelmet nyújthat be, amely az 1. célterület a), b) és c) tevékenységére is vonatkozhat.

Egy adott terület vonatkozásában, ha a korábbi támogatási kérelmét a kedvezményezett visszavonja, vagy elutasításra/visszautasításra kerül, akkor a kedvezményezett jogosult újabb támogatási kérelem benyújtására.

Támogatási kérelmet kizárólag a KAP törvény 10. § (2) bekezdés c) pontja szerinti Kedvezményezett Nyilvántartási Rendszerben (a továbbiakban: KNYR) kérelemre nyilvántartásba vett besorolású **kedvezményezett nyújthat be.**

Támogatási kérelmet kizárólag elektronikus úton, a támogató által biztosított elektronikus felületen (www.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően lehet **benyújtani.**

A kedvezményezettnek a támogatási kérelem részeként elektronikus úton kell megadnia a támogatásba bevinni kívánt földterületek beazonosítására szolgáló:

- EOVS koordinátákat alfanumerikusan vagy az EOVS koordinátákat tartalmazó shape file feltöltésével. A területmérésre vonatkozó útmutatót az 5. melléklet tartalmazza.
- a mobilGAZDA alkalmazás segítségével, az adott támogatási kérelem benyújtási szakasz első napját megelőző 30 nappal nem régebben készített georeferált fényképet.

Az előző bekezdés szerint feltöltött támogatásba vont területek esetén a helyszíni vizsgálat vagy távérzékeléses ellenőrzés során a támogatásba vont területek tekintetében használt tolerancia értéke egyenlő a mérési tűréshatárral, azaz az adott támogatásba vont terület kerületének 1 méterrel létrehozott szorzatával, amely abszolút értékben nem haladhatja meg az 1,0 hektárt.

Az eredetileg papíralapú dokumentumokat digitalizált (pl. pdf, jpeg) formában kell csatolni az elektronikus felületen benyújtott kérelemhez. A feltölteni kívánt fájlt annak tartalma alapján szükséges elnevezni. Elektronikus aláírással hitelesített dokumentum benyújtása az eredeti elektronikus formában szükséges.

Forráskimerülés esetén – a KAP Vhr. 70. §-ban foglaltaknak megfelelően – az IH vezetője legkésőbb a felhívásban rögzített szakasz zárásának időpontját megelőző ötödik napon külön Nemzeti Irányító Hatósági közleményben rendelkezik a támogatási kérelem benyújtási időszakának lezárásáról.

A KAP Vhr. 17–18. §-aiban foglaltak szerint a támogatási kérelem meghatalmazott által is benyújtható.

A támogatási kérelem benyújtásának részletes szabályait a KAP Vhr. 11. - 12. § -a tartalmazza.

A támogatási kérelem kitöltésével és benyújtásával kapcsolatos részletes leírást a „Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentum tartalmazza.

3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

3.1. Támogatható tevékenységek

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

3.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó tevékenységek:

1. célterület –Agrár-erdészeti rendszerek telepítése

Az alábbi tevékenységtípusok közül legalább az egyik kötelezően megvalósítandó:

- a) Mezővédő fasor telepítése mezőgazdasági művelés alatt álló területen, vagy
- b) Több sor fából és cserjéből álló mezővédő erdősáv telepítése szántóterületeken, vagy
- c) Fás legelő és kaszáló kialakítása gyepterületeken.

Azonos területen a felhívás keretében az a), b) és c) tevékenységek közül kizárólag egy támogatható.

A támogatási kérelem abban az esetben kerülhet jóváhagyásra, ha tartalmaz legalább egy, a 3.1.1.1 pontban felsorolt kötelezően megvalósítandó tevékenységet.

3.1.1.2. Választható, önállóan támogatható tevékenységek

Nem releváns.

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

2. célterület –Agrár-erdészeti rendszerek ápolása és fenntartása

- a) Újonnan, az 1. célterület alapján kialakított mezővédő fasor ápolása és fenntartása (7 év ápolási és fenntartási időszak)
- b) Újonnan, az 1. célterület alapján kialakított mezővédő erdősáv ápolása és fenntartása (7 év ápolási és fenntartási időszak)
- c) Újonnan, az 1. célterület alapján kialakított fás legelő és kaszáló ápolása és fenntartása (7 év ápolási és fenntartási időszak)

A támogatási kérelem abban az esetben kerül jóváhagyásra, ha azonos terület tekintetében tartalmaz legalább egy, a 3.1.1.1 pontban felsorolt kötelezően megvalósított tevékenységet, és ugyanahhoz a tevékenységhez kapcsolódóan a 3.1.2.1. pontban felsorolt valamely kötelezően megvalósítandó önállóan nem támogatható tevékenységet.

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

Kizárólag a 3.1.1.1 pont 1. célterület c) pont (fás legelő és kaszáló kialakítása gyepterületeken) megvalósítása során választható, kiegészítő beruházási elemek:

- fedett szárnyék kialakítása,
- itató kialakítása,
- gémeskút kialakítása.

3.1.3. Nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében a 3.1.1. és 3.1.2. pontban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenység nem támogatható.

Kiemelten felhívjuk a figyelmet, hogy a felhívás keretében nem támogathatók az alábbi tevékenységek:

- karácsonyfa és díszítógally telep telepítése;
- rövid vágásfordulójú, fás szárú energetikai célú faültetvény telepítése.

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak, mivel a felhívás tekintetében a 2023-2027-es időszakra vonatkozó mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás (11)-(14) pontja értelmében nem alkalmazandók az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásokra vonatkozó szabályok.

3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások

A művelet műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembevétele szükséges:

3.3.1. Általános elvárások

- 1) A támogatás igénybevételére a KAP Vhr. 61. §-a szerinti jogszerű földhasználó jogosult. A 2) bekezdés kivételével a kedvezményezettnek a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam valamint a fenntartási időszak alatt az adott év minden napjára vonatkozóan jogszerű földhasználónak kell lennie.
- 2) Gazdaságátadás esetén a gazdaság átvéőjének a támogatásba vont teljes területén a gazdaságátadási szerződésben a gazdaság átruházására meghatározott naptári napot követő 30. naptól a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam utolsó napjáig a KAP Vhr. 61. § alapján jogszerű földhasználónak kell lennie.
- 3) A művelet vonatkozásában a kedvezményezett a jogszerű földhasználatot igazolhatja a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv, a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodási Zrt. (a továbbiakban: MNV), vagy a Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: NPI) által kitöltött, a 10. melléklet szerinti igazolással is, a földhasználati szerződés lejártát követő 6 hónapig. Ebben az igazolásban a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv (az MNV, vagy az NPI) arról nyilatkozik, hogy a kedvezményezett kezdeményezte a lejárt földhasználati jogviszony meghosszabbítását, az arra vonatkozó eljárás folyamatban van és az érintett területet harmadik fél nem használja. Továbbá a kedvezményezett a nyilatkozat aláírásával vállalja, hogy az igazolásban szereplő földterületek művelési kötelezettségének – a földhasználati szerződés megkötéséig is – eleget tesz. Az igazolás kitöltését a kedvezményezett kérelmezi a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szervtől, MNV-től, vagy az NPI-től.
- 4) Telepíthető fajok: a 9. melléklet szerinti fa- és cserjefajok.
- 5) Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 45. § (3) bekezdése alapján természetes erdő vagy természetvédelmi erdő természetességi állapotú erdő, valamint nem erdő művelési ágú, védett természeti terület vagy Natura 2000 terület százméteres körzetében intenzíven terjedő fa- és cserjefajjal történő fásítás tilos.
- 6) Amennyiben a kedvezményezett a DP17_G01_ECOS_16 - Agro-ökológiai program „nem termelő tájképi elemek és területek kijelölése gyakorlat” (gyakorlat 3) vállalatot teszi, akkor az ott elvárt területarány teljesítésébe nem számítható be a jelen felhívás alapján elnyert támogatással létrehozott mezővédő fasor vagy mezővédő erdősáv által elfoglalt terület a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam alatt.
- 7) Mindkét célterület a) és b) tevékenysége esetén, ha a kedvezményezett az Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló tárgyevi rendelet kapcsán támogatásban részesül, akkor a felhívás keretében a fenntartási időszakban az adott évre kifizethető támogatási összeg a kieső mezőgazdasági jövedelem kompenzáció összegével csökkentésre kerül.
- 8) A 2. célterület alapján meghatározott ápolási és fenntartási támogatás igénybevételéhez a kedvezményezettnek a támogatásba vont területen meg kell valósítania az 1. célterület szerinti agro-ökológiai nem termelő beruházást.

- 9) Az 1. célterület valamennyi tevékenysége esetében a telepítésnek/létesítésnek újonnan, a támogatási kérelem benyújtását követően kell megvalósulnia. **A támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdett tevékenységekre nem igényelhető támogatás.**
- 10) Természetvédelmi oltalom alatt álló védett természeti területek, Natura 2000 területek és magas természeti értékű (a továbbiakban: MTÉT) területek esetén a művelet megvalósítási helye szerint illetékes nemzeti park igazgatóság 4. melléklet szerinti támogató nyilatkozata szükséges a beruházás természetvédelmi szempontból történő elfogadhatóságához és a területre irányadó kezelési tervhez, illetve Natura 2000 fenntartási tervhez való illeszkedésről (ha e tervek rendelkezésre állnak). A támogató nyilatkozatot a támogatási kérelem részeként kell benyújtani. Az adott támogatási kérelem benyújtási szakasz első napjához képest 30 napnál korábban tett támogató nyilatkozat nem elfogadható.
- 11) A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam alatt a tevékenységtípusok közti váltásra nincs lehetőség.
- 12) A műveletnek megfelelően kidolgozottnak kell lennie, a támogatási kérelem pontjait a kérdésnek megfelelő válasszal ki kell tölteni.
- 13) A kedvezményezett köteles eleget tenni a KAP törvényben és a KAP Vhr.-ben foglaltaknak.
- 14) A műveletnek meg kell felelnie a felhívásban, annak mellékleteiben, illetve az ÁÚF-ben foglalt egyéb feltételeknek.
- 15) A művelet tervezése és megvalósítása során figyelemmel kell lenni az ÁÚF-ben rögzített Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatos elvárásokra, valamint a horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi) elvárásokra és követelményekre.

3.3.2. Kötelezettségvállalások

- 1) Az 1. célterület alapján megvalósított telepítéseknek az ápolási és fenntartási időszak végéig olyan állapotban kell lenniük, amely megfelel a felhívás előírásainak.
- 2) A vállalt létesítési és ápolási (fenntartási) tevékenységeket szakszerűen kell elvégezni, az ápolási és fenntartási munkákat a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam alatt minden évben el kell végezni.
- 3) A 2. célterület keretében évente elvégzett ápolási, fenntartási és pótlási tevékenységekről (beleértve kaszálás és legeltetés) a 8. melléklet szerinti agrár-erdészeti naplót kell vezetni, az ápolat területről mobilgazda alkalmazással készített georeferált fotót kell készíteni, és azt minden évben az éves kifizetési kérelemhez csatolni.
- 4) Ha a létrehozott nem termelő beruházás állapota már nem felel meg a felhívás előírásainak, akkor a kedvezményezett köteles a területen pótlást elvégezni.
- 5) Amennyiben a kedvezményezett a művelet megvalósítási helye szerint illetékes nemzeti park igazgatóság hozzájáruló nyilatkozatában (4. melléklet) jóváhagyott fa- és cserjefajoktól és telepítési aránytól eltér, úgy köteles a változást bejelenteni a Magyar Államkincstárhoz, mint Nemzeti Kifizető Ügynökséghez (a továbbiakban: Kincstár). A kedvezményezettnek csatolnia kell egy új hozzájáruló nyilatkozatot a megvalósítási helye szerint érintett nemzeti park igazgatóságtól, melyben a telepítendő fa- és cserjefajokat jóváhagyják. Az új hozzájáruló nyilatkozatot a soron következő kifizetési kérelemmel együtt kell benyújtani. A Kedvezményezettnek a módosítást fel kell tüntetnie adott évi kifizetési kérelemhez csatolt agrár-erdészeti naplóban is.
- 6) A kedvezményezett az elvégzett vegyszeres gyomirtást és növényvédő szer alkalmazását köteles az agrár-erdészeti naplóba (8. melléklet) felvezetni.
- 7) Amennyiben a telepítés vagy a vegyszeres kezelés vagy növényvédő szer alkalmazása védett természeti vagy Natura 2000 vagy MTÉT területet érint, akkor a kedvezményezettnek rendelkeznie kell a tevékenységet jóváhagyó, véglegessé vált természetvédelmi hatósági engedéllyel.
 - A Kedvezményezettnek a vizsgált időszakra vonatkozóan érvényes és hatályos természetvédelmi hatósági engedéllyel kell rendelkeznie, amit a KAP Vhr. 19. § (1) bekezdése szerint kell megőriznie és a Kincstár az engedélyt a helyszíni vizsgálat során ellenőrzi.
 - Ha a kedvezményezett az engedélyezett növényvédőszertől eltérő, engedélyköteles növényvédőszert alkalmaz, akkor a természetvédelmi hatóság új, vagy módosított engedélyével rendelkeznie kell, amelynek meglétét a Kincstár helyszíni vizsgálat során ellenőrzi.
- 8) A kedvezményezett köteles a telepítést és az azt követő pótlásokat a fafajok és a cserjefajok esetén az erdészeti szaporítóanyagokról szóló 110/2003. (X. 21.) FVM rendelet szerinti igazolt származású erdészeti szaporítóanyaggal megvalósítani. A származási bizonylaton közérthetően és olvashatóan

fel kell tüntetni, hogy a szaporítóanyag mely támogatásba vont területen, milyen mértékben, mikor került felhasználásra.

- 9) A kedvezményezett köteles a telepítéshez és a szükséges pótlásokhoz tartozó származási bizonylatok egy digitális példányát legkésőbb a szaporítóanyag felhasználását követő első kifizetési kérelem benyújtási időszak végéig a kifizetési kérelemhez csatolni, az eredeti példányokat az agrártámogatási jogviszony megszűnését követő tizedik év végéig meg kell őrizni.
- 10) Valamennyi tevékenységtípus esetében a támogatási kérelemben megjelölt támogatásba vont terület(ek) EOVS koordinátáinak felvételénél figyelembe kell venni, hogy a rögzített koordinátáknak legalább 1 méteres pontosságúnak, 1 méteres koordináta élességűnek kell lenniük a természetbeli állapothoz képest. Ez a területi puffer (tolerancia), ami helyszíni ellenőrzés során történő EOVS koordináták felvételénél a támogatható tábla részét képezi.
- 11) Az agrár-erdészeti rendszerrel ellátott mezőgazdasági művelésben álló mezőgazdasági kultúrának az agrár-erdészeti rendszer által elfoglalt területtel együtt minden esetben meg kell felelnie az Alapszintű-jövedelem-támogatás szempontjából legkisebb támogatható területnek, azaz a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből finanszírozott fenntarthatóságot elősegítő alapszintű-jövedelem-támogatás, az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás, valamint a fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelem-támogatás igénybevételevel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 18/2024. (IV. 9.) AM rendelet 3. § (4) bekezdése szerinti területnagyságnak.
- 12) A mezőgazdasági vagy faültetvény célú főnövénnyel azonos fafajok nem alkalmazhatók agrár-erdészeti rendszerben telepített fa- vagy cserjefajként.

3.3.3. Céltérület specifikus előírások:

1. céltérület: Agrár-erdészeti rendszerek telepítése

a) Mezővédő fasor telepítése

- 1) Bármely mezőgazdasági hasznosítási kóddal rendelkező területen létesíthető, kivéve az Evt. szerinti fásítás területét, vagy a fás szárú ültetvényekről szóló 135/2017. (VI.09.) Korm. rendelet szerinti fás szárú ültetvény területét, olyan módon, hogy a fasor létesítése megfeleljen a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 16/2024. (IV. 9.) AM rendelet (a továbbiakban: feltételeességi rendelet) ökológiai határsáv meghatározásában szereplő feltételeknek is.
- 2) Mezővédő fasor létrehozása során 1 sor fa összefüggő telepítését kell megvalósítani. Egy fasorba legalább 17 db facsemete telepítendő. A fasort támogatás nélkül cserjékkel is lehet elegyíteni.
- 3) Hektáronként maximum 35 egyed telepítése támogatható. Ezen felül támogatás nélkül több csemete is telepíthető.
- 4) A telepítés előkészítése: 10 méter szélességben a mezőgazdasági főnövénnytől is mentes gyommentes sávot kell létrehozni. A gyommentes sávban gyepek kultúra fenntartása is engedélyezett.
- 5) A telepítés a szomszédos területtől legalább 3 méter többen mért távolságra történhet.
- 6) A telepítést igazolt származású erdészeti szaporítóanyaggal, legalább 1 méteres facsemetékkel kell végrehajtani.
- 7) A telepítés során alkalmazott tőtáv fák esetében minimum 3 – maximum 5 méter.
- 8) A telepített fák vadragás elleni védelmét egyedi törzsvédelemmel (hálóval, rőzsefonattal, nádfonattal, műanyag spirállal vagy csővel), vagy más, a 3.3.1. pont 10) alpontban foglalt esetben a természetvédelmi hatóság által jóváhagyott hatékony eszközzel kell biztosítani.
- 9) A mezővédő fasor által elfoglalt területen köztesművelés nem végezhető.
- 10) A kedvezményezett a mezővédő fasort a teljes támogatott hosszúságban köteles megvalósítani.

b) Több sor fából és cserjéből álló mezővédő erdősáv telepítése szántóterületeken

- 1) Szántó hasznosítási kóddal rendelkező területen létesíthető olyan módon, hogy az erdősáv létesítése megfeleljen a tárgyévi feltételeességi rendelet ökológiai határsáv meghatározásában szereplő feltételeknek is.

- 2) Az erdősáv létrehozása során 20 méter széles területen 5 sor fa és szegélyként a fasorokkal párhuzamosan további 2 sorban cserje telepítését kell megvalósítani legalább 50 m hosszúságban.
- 3) A telepítés során maximum 100 folyóméter/ha erdősáv és 165 fa-egyed/ha telepítése támogatható. Támogatás nélkül több csemete is telepíthető.
- 4) A telepítés előkészítése: 20 méter szélességben, a mezőgazdasági főnövénytől is mentes gyommentes sávot kell létrehozni. A gyommentes sávban gyepterület fenntartása is engedélyezett.
- 5) A telepítés a szomszédos területtől legalább 3 méter töben mért távolságra történhet.
- 6) A telepítést igazolt származású erdészeti szaporítóanyaggal, legalább 1 méteres facsemetékkal kell végrehajtani.
- 7) A telepítés során alkalmazott sortáv maximum 2,5 méter, tőtáv a fák esetében maximum 3 méter, a cserjesor esetében maximum 1 méter.
- 8) A mezővédő erdősáv által elfoglalt területen köztesművelés nem végezhető.
- 9) A kedvezményezett a mezővédő erdősávot a teljes támogatott hosszúságban köteles megvalósítani.

c) Fás legelő és kaszáló kialakítása gyepterületeken

- 1) Gyepterület hasznosítási kóddal rendelkező területen valósítható meg.
- 2) Minimum 50, maximum 100 faegyed/ha telepítése valósítható meg a támogatásba vont terület minden egyes hektárján, az egyedek közötti minimális táv 3 méter.
- 3) A telepítés előkészítés során csemeténként 2 m² területen kell terület-előkészítést (tányérozást) végezni.
- 4) A telepítés a szomszédos területtől legalább 3 méter töben mért távolságra történhet.
- 5) A telepítést igazolt származású erdészeti szaporítóanyaggal, legalább 1 méteres csemetékkal kell megvalósítani.
- 6) A kedvezményezett köteles csoportos törzsvédelmet biztosító mikrokerítést, vagy egyedi törzsvédelmet vagy a 3.3.1. pont 9) alpontban foglalt esetben más, a természetvédelmi hatóság által jóváhagyott, hatékony védőeszközt alkalmazni vagy létesíteni a 3. mellékletben foglalt szakmai követelményeknek megfelelően.
- 7) Fedett szárnyék, gémeskút vagy itató létesítése esetén a kedvezményezett köteles a kiegészítő intézkedést a 3. mellékletben foglalt szakmai követelményeknek megfelelően megvalósítani, és azt a 3. mellékletnek megfelelő állapotban, a művelés megvalósításának évét követő 7. év végéig fenntartani.
- 8) Gémeskút kialakítása vonatkozásában, amennyiben a vonatkozó jogszabályok ezt előírják, a kedvezményezettnek rendelkeznie kell az illetékes hatóság engedélyével (pl. vízjogi engedély).
 - a) Amennyiben a gémeskút létesítése vízjogi engedélyköteles, úgy a támogatási kérelem benyújtásakor elegendő a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot benyújtani.
 - b) Az első kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges vízjogi üzemeltetési engedélyt vagy a vízügyi hatóság igazolását/nyilatkozatát arról, hogy a vízügyi hatóság nyilvántartásában szerepel az objektum annak azonosítószáma alapján, és a használatbavételét/az üzemeltetését tudomásul vette. Ennek hiányában az üzemeltetési engedélyezési kérelem vagy a használatbavétel/az üzemeltetés tudomásul vétele iránti kérelem benyújtására vonatkozó igazolás/nyilatkozat csatolása szükséges, azzal, hogy a kifizetési kérelem kapcsán támogatás addig nem folyósítható, amíg a végleges vízjogi üzemeltetési engedély vagy a vízügyi hatóság igazolása/nyilatkozata benyújtásra nem kerül.
 - c) Nem engedélyköteles vízjogi tevékenység esetén a támogatási kérelemhez mellékelni kell a bejelentési kötelezettség teljesítéséről és annak vízügyi hatóság részéről történő elfogadásáról szóló igazolást/nyilatkozatot.
- 9) Fedett szárnyék létesítése esetén a kedvezményezettnek rendelkeznie kell az ingatlanügyi hatóság termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.) termőföld más célú hasznosítására vonatkozó 10. § (1) bekezdése szerinti engedélyével, amelyet az első kifizetési kérelem mellé kell csatolni.
- 10) Fedett szárnyék, gémeskút vagy itató létesítése esetén a kedvezményezett köteles a kifizetési kérelem részeként EOVS koordinátákkal meghatározni a kiegészítő tevékenységgel érintett területet.

2. célterület: Agrár-erdészeti rendszerek ápolása és fenntartása

A/ Közös szabályok:

- 1) A telepített faállomány ápolási munkáit a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam alatt évente el kell végezni.
- 2) A telepített állomány ápolását – az alkalmazott pótlásokat is beleszámítva – úgy kell elvégezni, hogy művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam végén biztosítva legyen az elültetett fák legalább 85%-ának sikeres megmaradása, és azok akadálymentes továbbfejlődése.
- 3) Tilos továbbá a faegyedeket március 1. és augusztus 31. között metszeni vagy egyéb módon csonkítani.
- 4) A mezővédő fasor esetében a faegyedek egyedi, a legelő és kaszáló fásítás esetén pedig a facsoportok csoportos mechanikai védelmét biztosító mikrokerítés vagy egyedi törzsvédelem sérülése vagy megsemmisülése esetén annak pótlásáról gondoskodni kell.
- 5) A támogatott agrár-erdészeti rendszerek ápolása és fenntartása a telepítés évét követő 7. év végéig kötelező.
- 6) A faegyedek folyamatos pótlása kötelező a fenntartási időszak minden évében legkésőbb a faegyedek elhalását követő első kifizetési kérelem benyújtásának napjáig – a fennálló hiány a fenntartási időszak egyik évében sem haladhatja meg a 30%-ot. A pótlás határnapja a tárgyévi egységes kérelem beadási időszak utolsó napja. Az ezt követően kipusztult egyedeket a következő évi határnapig kell pótolni.

B/ Speciális szabályok:

a) Újonnan kialakított mezővédő fasor ápolása és fenntartása

- 1) Az intenzíven terjedő idegenhonos fa- és cserjefajok egyedeit az irtást követően a fasor 10 méteres sávjáról kötelező eltávolítani úgy, hogy a telepített fasorban az e fajokból álló intenzíven terjedő idegenhonos borítás ne haladja meg a 10%-ot.
- 2) Az egyedi törzsvédelmet biztosító eszközt legalább addig folyamatosan biztosítani kell, amíg a faegyed csúcsrügyének magassága a 150 cm-t, vagy 130 cm magasságban mért átmérője az 5 cm-t eléri.
- 3) A kedvezményezett köteles fasor telepítés esetén a 10 méteres sávot a tárgyévi egységes kérelem rendeletnek megfelelő szántóterületen, vagy állandó gyepterületen vagy állandó kultúrával fedett földterületen növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartani, továbbá olyan állapotban tartani, hogy a fasorba ültetett fa és cserjefajoktól eltérő fás- és lágyszárú növényzet magassága nem haladhatja meg a csemeték csúcsrügyének magasságát.

b) Újonnan kialakított mezővédő erdősáv ápolása és fenntartása

- 1) Az intenzíven terjedő idegenhonos fa- és cserjefajok egyedeit az irtást követően a 20 méteres erdősáv területéről kötelező eltávolítani úgy, hogy a telepített erdősávban az e fajokból álló intenzíven terjedő idegenhonos borítás ne haladja meg a 10%-ot.
- 2) A kedvezményezett köteles erdősáv telepítés esetén a 20 méteres sávot mechanikai módszerekkel ápolni és helyes mezőgazdasági és környezeti állapotban tartani. Az erdősávba ültetett fa és cserjefajoktól eltérő fás- és lágyszárú növényzet magassága nem haladhatja meg a telepített csemeték csúcsrügyének magasságát.

c) Újonnan kialakított fás legelő és kaszáló ápolása és fenntartása

- 1) A kedvezményezett köteles a támogatással telepített mértéken felüli – vagy amennyiben a természetvédelmi hatóság a fák maximális számát előírta, ezen szám fölötti - faegyedek sarjról, vagy magról történő szaporodását megakadályozni. A kedvezményezett köteles a területen sarjról vagy magról kelt, szálanként vagy csoportosan spontán megjelenő, 2 évesnél idősebb csemeték jelenlétét olyan módon szabályozni, hogy a területen a fás szárú növényzettel fedett terület aránya legfeljebb 30% lehet, figyelemmel a 15/2024. (IV. 9.) AM rendelet 1. § 19. pontjában foglaltakra.

- 2) Az elültetett fák csoportos mechanikai védelméről (mikrokerítés) vagy egyedi törzsvédelméről gondoskodni kell a fenntartási időszak végéig.
- 3) A kedvezményezett köteles a telepített fák körül legalább 1,0 méter átmérőjű területet mechanikai módszerekkel gyommentesen tartani.
- 4) A gyepet a fenntartási időszakban kaszálással, illetve legeltetéssel kell hasznosítani. Ha szükséges, a tisztító szárzúzás is megengedett.

3.3.4. A kérelem vizsgálata

- 1) A támogatás jogosultsági és tartalmi feltételeinek vizsgálata adminisztratív ellenőrzés, illetve helyszíni vizsgálat alapján történik a KAP törvény, a KAP Vhr. és az egységes kérelem rendelet előírásai szerint, amelybe a Kincstár a Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet alapján más szervezet is bevonhat. Az ellenőrzésekre az adott évi egységes kérelem vonatkozó rendelkezései alkalmazandók, de a támogatott agrár-erdészeti rendszerek a kifizetési kérelem meglététől, illetve annak tartalmától függetlenül is ellenőrzésre kerülhetnek.
- 2) Helyszíni vizsgálat vagy távérzékeléses ellenőrzés során a támogatásba vont terület(ek) tekintetében használt tolerancia (mérési tűréshatár) értéke egyenlő a támogatott terület kerületének 1 méterrel létrehozott szorzatával, amely abszolút értékben nem haladhatja meg az 1,0 hektárt.
- 3) A Kincstár a helyszíni ellenőrzés során a vizsgált évre/évekre és az adott év/évek minden napjára vonatkozóan ellenőrzi a jogszerű földhasználatot.
- 4) A kedvezményezettnek a helyszíni ellenőrzés során lehetővé kell tennie a támogatás feltételeinek teljes körű ellenőrzését, valamint rendelkezésre kell állnia a 3.3.3 pont 1. célterület c) pont 6) alpont szerinti természetvédelmi hatóság jóváhagyásának, fedett szárnyék létesítése esetén az ingatlanügyi hatóság engedélyének, továbbá az agrár-erdészeti napló (8. melléklet) adott évre és a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam korábbi éveire vonatkozó bejegyzéseinek, és a kedvezményezett ezen dokumentumokat az agrártámogatási jogviszony megszűnését követően legalább 10 évig köteles megőrizni. A kedvezményezettnek a helyszíni vizsgálat során lehetővé kell tennie a támogatás feltételeinek teljes körű ellenőrzését az adott gazdálkodási évre és művelet végrehajtásának korábbi éveire vonatkozóan egyaránt.
- 5) A helyszíni ellenőrzés az agrár-erdészeti napló (8. melléklet) eredeti példányában foglaltakat is figyelembe veszi.

4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. A művelet megkezdése

A művelet megvalósítását a támogatási kérelem benyújtását követően a kedvezményezett saját felelősségre megkezdheti, de a művelet megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások

A művelet fizikailag befejezett akkor, amikor az agrártámogatási jogviszony keretében a támogatott tevékenységeket a felhívásban és a támogatási döntésben meghatározottak szerint elvégezték. A támogatott tevékenységtípusok fizikai befejezésére vonatkozó részletes szabályokat az ÁÚF tartalmazza. A telepítésre legkésőbb a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított 24 hónapon belül van lehetőség.

A kedvezményezettet a művelet fizikai befejezését követően a 2. célterület szerinti ápolási és fenntartási kötelezettség terheli, amelynek időtartama az 1. célterület szerinti tevékenység megvalósításának évét követő 7 év.

5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

5.1. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség)

A kedvezményezett az agrár-erdészeti rendszer, valamint a kiegészítő tevékenység létesítésének fizikai befejezését követően ápolási és fenntartási kötelezettség terheli. A fenntartási időszak a művelet megvalósításának évét követő 7. év végéig tart.

6. INDIKÁTOROK

6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás

A felhívás esetében művelet szinten nem releváns.

A kedvezményezett a művelet megvalósításával hozzájárul a KAP ST-ben foglalt alábbi indikátor célértékek teljesítéséhez. Ezen indikátorokra vonatkozóan a kedvezményezettnek műveletszinten nem szükséges elerendő célértéket meghatározni. Az indikátor célértékek teljesítéséhez a felhíváson kívül más, a KAP ST keretében meghirdetésre kerülő felhívás(ok) is hozzájárul(hat)(nak).

Kapcsolódó beavatkozás megnevezése	Eredménymutató	Eredménymutató átfogó célértéke	Kimeneti mutató	Kimeneti mutató értéke
RD21_G04_LCI_7 3 Agro ökológiai nem termelő beruházások	R.17.PR Erdősített terület: Erdőtelepítés, agrárerdészet és erdő-helyreállítás céljából támogatott terület, továbbá ezek bontása	16.174 ha	O.21. A támogatásban részesülő, a gazdaságon belüli nem termelő beruházásokra irányuló műveletek vagy egységek száma	13.775 ha

	R26. Természeti erőforrásokhoz kapcsolódó beruházások: A KAP keretében a természeti erőforrások védelméhez kapcsolódó, termelő- és nem termelő beruházásokra vonatkozó támogatásban részesülő gazdaságok aránya	1,2%		
	R.32 A biológiai sokféleséggel kapcsolatos beruházások: A KAP keretében a biológiai sokféleséghez hozzájáruló beruházás támogatásban részesülő gazdaságok aránya	1,02 %		
RD22_G05_LCP_70 Agro-ökológiai földhasználat váltást ösztönző kifizetés	R.12 Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás javítására tett támogatott kötelezettségvállalásokkal érintett mezőgazdasági hasznosítású terület (UAA) aránya	21,51%	O.14 A környezetvédelmi vagy éghajlattal kapcsolatos, a kötelező előírásokon túli kötelezettségvállalásokkal érintett hektárok (kivéve erdészet) vagy egyéb egységek száma (egység: hektár)	11384 ha

	R.14PR Szén-dioxid-tárolás talajban és biomasszában: A kibocsátás csökkentésére, vagy a szén-dioxid-tárolás fenntartására vagy növelésére tett támogatott kötelezettségvállalásokkal érintett mezőgazdasági hasznosítású területek (UAA) aránya (beleértve a következőket: állandó gyepterület, állandó kultúrák állandó növénytakaróval, vizes élőhelyeken és tőzeglápokon található mezőgazdasági földterület)	21,14%		
--	---	--------	--	--

TERVEZET

	R.19.PR Talajjavítás és -védelem: A talajgazdálkodás számára előnyös, a talajminőség és a talajbióta javítására tett támogatott kötelezettségvállalásokkal (mint például a talajművelés csökkentése, a talaj növényi kultúrákkal történő borítása, továbbá a vetésforgó, többek között hüvelyes növényekkel) érintett mezőgazdasági hasznosítású területek (UAA) aránya	30,48%		11 384

	R.21.PR A vízminőség védelme: A víztestek minőségére vonatkozó támogatott kötelezettségvállalásokkal érintett mezőgazdasági hasznosítású területek (UAA) aránya	25,24 %		
	R.31PR Élőhelyek és fajok védelme: A biológiai sokféleség megőrzésének vagy helyreállításának támogatására irányuló támogatott kötelezettségvállalásokkal érintett mezőgazdasági hasznosítású területek (UAA) aránya, a magas természeti értékű gazdálkodási gyakorlatokat is beleértve	29,95 %		
	R.34PR A tájképi elemek megőrzése: A tájképi elemek – a sövényeket és fákat is beleértve – kezelésére tett támogatott kötelezettségvállalásokkal érintett mezőgazdasági hasznosítású területek (UAA) aránya	0,49 %		

Az indikátorok aktuális célértékeit a hatályos KAP ST tartalmazza.

6.2. Monitoring adatszolgáltatás

A támogatási célok megvalósulásának nyomon követése érdekében kedvezményezettnek eleget kell tennie a monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének.

7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND

7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a KAP Vhr. alapján egyszerűsített kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

A támogatási kérelmekről az IH vezetője szakaszos elbírálással dönt.

A támogató a kérelem tárgyában történő döntéshozatalt megelőzően egymásnak ellentmondó adatok, tények, körülmények, valamint a benyújtott iratok tartalmának tisztázása érdekében a kedvezményezettet írásban hiánypótlásnak nem minősülő adategyeztetésre vagy egyeztetésre szólíthatja fel.

7.2. Jogosultsági feltételek és kiválasztási kritériumok

Támogatásban részesülhetnek azon műveletek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, továbbá a felhívásban és annak mellékleteiben foglalt feltételeknek.

1. Nem hiánypótlatható jogosultsági feltételek:

- a kedvezményezettnek átlátható szervezetnek kell minősülnie az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint,
- a felhívás 13.1.1. pont 1. alpontja szerint georeferált fénykép benyújtása.

Amennyiben a nem hiánypótlatható jogosultsági feltételeknek a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem vagy adott művelet hiánypótlási felhívás nélkül visszautasításra kerül!

2. Hiánypótlatható jogosultsági feltételek

- a felhívás 13.1.2. pont 1. alpontja szerint nemzeti park igazgatóság támogató nyilatkozata (4. melléklet),
- amennyiben a gémeskút létesítése vízjogi engedélyköteles, úgy a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentum.

Amennyiben a hiánypótlatható jogosultsági feltételeknek a támogatási kérelem nem felel meg, akkor hiánypótlási felhívásra kerül sor.

Ugyanazon tárgykörben hiánypótlásra csak egyszer van lehetőség.

3. Tanúsító szervezet adatszolgáltatása (támogatási kérelem)

A beérkezett támogatási kérelmek elbírálásához az ökológiai tanúsító szervezet a Kincstár megkeresését követően 30 napon belül tájékoztatást nyújt a kedvezményezett

- ökológiai tanúsító szervezet nyilvántartásában szerepléséről,
- tanúsító szervezettel kötött érvényes és hatályos tanúsítási szerződés meglétéről.

4. Tartalmi értékelési szempontok

A jogosultsági feltételeknek megfelelő támogatási kérelmek a 2. mellékletben meghatározott tartalmi értékelési szempontok szerint elvégzett pontozással kerülnek értékelésre. Az így kialakult pontozási sorrend képezi a támogatási kérelmek támogathatóságára vonatkozó döntés alapját.

A tartalmi értékelési szempontok alapján **legfeljebb 100 pont adható**. Nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek esetében a támogatási kérelemre adott összpontszám nem éri el a **20 pontot**, **valamint az IH által meghatározott támogathatósági minimumpontszámot**. Ez utóbbi mértéke a 20 pontot meghaladhatja, figyelemmel a támogathatónak ítélt kérelmek számára.

8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

8.1. Támogatás formája

A támogatás **egységköltség alapú átalány formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatásnak** minősül.

8.2. Igényelhető támogatás

A támogatási összegek az ország teljes területére egységesen kerülnek meghatározásra.

Az egységköltség alapú átalány támogatási összegeket az alábbi táblázat tartalmazza:

1. célterület: Agrár-erdészeti rendszerek telepítése	Egységköltség
a) mezővédő fasor telepítése	38 EUR/db
b) mezővédő erdősáv telepítése	12 EUR/folyóméter
c) fás legelő és kaszáló kialakítása	38 EUR/db
Kiegészítő tevékenységek csak a c) esethez:	
fedett szárnyék	180 EUR/db
ítató	135 EUR/db
gémeskút	297 EUR/db

2. célterület: Agrár-erdészeti rendszerek ápolása és fenntartása	Egységköltség
a) Újonnan kialakított mezővédő fasor ápolása, fenntartása és kieső mezőgazdasági jövedelem pótlása	4.75 EUR /db/év, amelyből a kieső mezőgazdasági jövedelem pótlása 1,72 EUR/db/év
b) Újonnan kialakított mezővédő erdősáv ápolása, fenntartása és kieső mezőgazdasági jövedelem pótlása	2 EUR /fm/év, amelyből a kieső mezőgazdasági jövedelem pótlása 1,1 EUR/fm/év
c) Újonnan kialakított fás legelők és kaszálók ápolása és fenntartása	3 EUR /db/év

Maximálisan adható támogatás: kedvezményezettenként – abban az esetben is, ha a felhívás szerint több támogatási okirat alapján részesül támogatásban – a teljes támogatási időszakra vonatkozóan összesen 250.000 eurónak megfelelő forintösszeg.

9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Kifizetési kérelmek tervezése

9.1.1. Közös szabályok:

1. A kifizetési kérelem benyújtására és elbírálására az (EU) 2021/2116 rendelet, az (EU) 2021/2115 rendelet és a tárgyévi egységes kérelem rendelet rendelkezései alkalmazandók.
2. Kifizetési kérelmet az nyújthat be, aki
 - a) támogatási okirattal rendelkezik, vagy
 - b) támogatási kérelmet nyújtott be, de a kifizetési kérelem benyújtásakor nem rendelkezik sem véglegessé vált támogatási okirattal, sem véglegessé vált elutasító döntéssel, azonban a benyújtott támogatási kérelme szerinti tevékenységet megvalósította és megfelel a felhívásban foglalt jogosultsági feltételeknek.
 - c) a kötelezettség átadására irányuló, a 11.1.2 pont 9.) alpont szerinti határidőben benyújtott kérelemben a kötelezettség átvevőjeként szerepel, de végleges támogatási döntéssel még nem rendelkezik.
3. A kifizetési kérelem az adott évi egységes kérelem benyújtására nyitva álló határidőn belül nyújtható be.
4. A támogatás kifizetésére csak a támogatási okirat meghozatalát követően kerülhet sor.
5. A támogatási okirat kibocsátása önmagában nem eredményezi a támogatás kifizetését. A kifizetés kizárólag kifizetési kérelem benyújtásával igényelhető.
6. Kifizetés a támogatásra vonatkozó adminisztratív ellenőrzések, a keresztellenőrzések, a helyszíni ellenőrzések lefolytatása után – az esetlegesen megállapított levonások figyelembevételével – kifizetési kérelmenként egy összegben kerül teljesítésre a kedvezményezett KNYR-ben nyilvántartott fizetési számlájára.
7. A támogatás összegét a Kincstár euróban állapítja meg és forintban folyósítja. Az 1. célterület esetében az euró/forint átváltási aránya annak az évnek január 1. napján fennálló Európai Központi Bank középárfolyama szerint kerül meghatározásra, amely év során a támogatás odaítélésére vonatkozó döntést meghozták. A 2. célterület esetében az euró/forint átváltási arány a kifizetési kérelem benyújtási évének január 1. napján érvényes Európai Központi Bank által rögzített árfolyamon kerül meghatározásra

9.1.2. Célterület-specifikus szabályok

9.1.2.1. Az 1. célterületre (agrár-erdészeti rendszer telepítése) vonatkozó kifizetési kérelem

- 1) A felhívás alapján kifizetési kérelmet első alkalommal a 2027. évi egységes kérelem keretében lehet benyújtani.
- 2) A kedvezményezett a telepítés fizikai befejezését követően támogatási kérelmenként kizárólag egy alkalommal nyújthat be kifizetési kérelmet a támogatási kérelemben szereplő összes igényelt terület vonatkozásában a művelet fizikai befejezését követő első egységes kérelem keretén belül a tárgyévi egységes kérelemről szóló rendeletben meghatározott szabályok szerint. Ha a kifizetési kérelem egynél több alkalommal kerül benyújtásra, úgy minden további kifizetési kérelem visszautasításra kerül.

9.1.2.2. A 2. célterületre (agrár-erdészeti rendszer ápolása és fenntartása) vonatkozó kifizetési kérelem

- 1) Az 1. célterület „Agrár-erdészeti rendszerek telepítésére” vonatkozó kifizetési kérelem teljes elutasítása esetén a 2. célterület alapján nem teljesíthető kifizetés.
- 2) A kedvezményezett a kifizetést a telepítés fizikai befejezését követő évtől évente igényelheti a tárgyévi egységes kérelemről szóló rendeletben meghatározott szabályok szerint.
- 3) Amennyiben a kedvezményezett egy évben nem nyújt be kifizetési kérelmet, úgy arra az évre vonatkozóan nem részesül kifizetésben, a vállalt kötelezettségei azonban az adott évben is fennállnak. A Kincstár ezen esetekben is vizsgálhatja a kötelezettségek betartását.

10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

10.1 Általános jogkövetkezmények

1. Ha a kedvezményezett a 3.3.1. Általános elvárások részben foglalt előírásoknak nem tesz eleget, akkor a támogatási jogosultsága megszűnik, és a már igénybe vett támogatási összeget az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.
2. A 2. célterület esetében, ha a kedvezményezett a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam alatt a műveletbe vont valamennyi területre vagy az adott terület(ek)re
 - a) kettőnél több alkalommal nem nyújt be kifizetési kérelmet, vagy
 - b) kettőnél több alkalommal a kifizetési kérelme elutasításra kerül, vagy
 - c) legalább egy alkalommal nem nyújt be kifizetési kérelmet és legalább egy alkalommal kifizetési kérelme elutasításra kerül,
 akkor a műveletbe vont teljes területre vagy adott terület(ek)re a támogatási jogosultsága megszűnik és a teljes területre vagy adott területére a 2. célterületen már igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.
3. Ha a kedvezményezett valamely támogatásba vont területre vonatkozóan nem tesz eleget a 3.3.2 pont 3., 5. és 6. alpontjában foglalt agrár-erdészeti napló (8. melléklet) vezetésére vonatkozó kötelezettségnek, akkor az adott területre vonatkozó adott évi támogatási összeg 20%-kal csökkentve kerül kifizetésre.
4. Ha a kedvezményezett az agrár-erdészeti naplót (8. melléklet) valamely műveletbe vont területre vonatkozóan hiányosan vagy nem valós adattartalommal vezeti, akkor az adott területre vonatkozó adott évi támogatási összeg 15%-ára nem jogosult.
5. Ha a kedvezményezett a 3.3.2 pont 5. alpontjában rögzített előírásában foglalt, a megvalósítás helye szerint illetékes nemzeti park igazgatóság hozzájáruló nyilatkozatában jóváhagyott fa- és cserjefajoktól és/vagy telepítési aránytól eltér és az eltérésről új hozzájáruló nyilatkozatot nem csatolt, akkor az érintett terület vonatkozásában a támogatási jogosultsága megszűnik, támogatásra nem jogosult, és az érintett agrár-erdészeti rendszer vonatkozásában már igénybe vett támogatási összeget az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.
6. Ha a kedvezményezett a 3.3.2. pont 8. alpont szerinti származási bizonylattal nem rendelkezik, akkor az érintett terület vonatkozásában a támogatási jogosultsága megszűnik, támogatásra nem jogosult, és az érintett agrár-erdészeti rendszer vonatkozásában már igénybe vett támogatási összeget az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.
7. Ha a helyszíni ellenőrzés, adategyeztetés, továbbá a támogatási vagy kifizetési kérelmekhez kapcsolódó egyéb eljárások során megállapításra kerül, hogy a kötelezettségvállalással érintett területet csökkenteni szükséges, a Kincstár a földterület műveletből történő teljes vagy részleges kizárása iránti eljárást indít.

Részleges kizárás esetén a Kincstár meghatározza a műveletből kizárt földterületet, valamint a kizárás következtében lecsökkent földterületet beazonosító EOV koordinátákat, és döntéséről értesíti a kedvezményezettet.
8. A műveletből kizárt területre kifizetett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül, továbbá a kizárással érintett terület támogatási jogosultsága megszűnik. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a monitoring adatnyilvántartáshoz szükséges adatszolgáltatási kötelezettségének, akkor a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.
9. Ha a helyszíni ellenőrzés, továbbá a támogatási vagy kifizetési kérelmekhez kapcsolódó egyéb eljárások alapján megállapításra kerül, hogy a kedvezményezett az 1. célterület szerinti

tevékenységet a támogatási kérelem benyújtását megelőzőn megkezdte, akkor az érintett terület vonatkozásában a támogatási kérelem elutasításra kerül, vagy az adott területre már igénybe vett támogatási összeget az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

10. Ha a támogatási kérelemhez és a kifizetési kérelemhez csatolt georeferált fénykép nem felel meg a 13.1.1. pont 1.) alpontja szerinti előírásoknak vagy a 3.3.2. pont 3.) alpontjában foglaltakkal ellentétben a kedvezményezett nem készíti az ápolott területről georeferált fényképet és azt nem csatolja minden évben a kifizetési kérelemhez vagy a csatolt fénykép ellenőrzésre nem alkalmas, abban az esetben az érintett terület vonatkozásában a támogatási kérelem, vagy az adott évi kifizetési kérelem elutasításra kerül.
11. Ha a kedvezményezett a 3.3.2. pont 7. alpontban megfogalmazott vegyszerezésre illetve bioregulátor használatára vonatkozó természetvédelmi hatósági engedéllyel nem rendelkezik vagy azt nem őrzi meg, illetve az ellenőrzést követően 8 munkanapon belül a hiányzó engedély meglétét nem igazolja, akkor az érintett terület vonatkozásában a támogatási jogosultsága megszűnik, támogatásra nem jogosult, és az érintett agrár-erdészeti rendszer vonatkozásában már igénybe vett támogatási összeget az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

10.2. A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények

1. célterület: Agrár-erdészeti rendszerek telepítése

a) Mezővédő fasor telepítése

1) Ha a kedvezményezett a mezővédő fasor telepítését

- I. nem a 3.3.3 pont 1. célterület a) rész 1) – 10) alpontban foglaltak szerint valósítja meg, vagy
- II. a 3.3.2 pont 1) alpontjában foglaltak szerint a telepítés évétől a fenntartási időszak végéig nem biztosítja az elültetett fák legalább 85%-ának sikeres megmaradását és a szükséges ápolási tevékenységek elvégzésével azok akadálymentes továbbfejlődését:

akkor az érintett terület vonatkozásában a támogatási jogosultsága megszűnik, támogatásra nem jogosult, és az érintett agrár-erdészeti rendszer vonatkozásában már igénybe vett támogatási összeget az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetnie.

b) Több sor fából és cserjéből álló mezővédő erdősáv telepítése szántóterületeken

1) Ha a kedvezményezett a mezővédő erdősáv telepítését

- I. nem a 3.3.3 pont 1. célterület b) rész 1) – 8) alpontban foglaltak szerint valósítja meg, vagy
- II. a 3.3.2 pont 1) alpontjában foglaltak szerint a telepítés évétől a fenntartási időszak végéig nem biztosítja az elültetett fák legalább 85%-ának sikeres megmaradását és a szükséges ápolási tevékenységek elvégzésével azok akadálymentes továbbfejlődését:

akkor az érintett terület vonatkozásában a támogatási jogosultsága megszűnik, támogatásra nem jogosult, és az érintett agrár-erdészeti rendszer vonatkozásában már igénybe vett támogatási összeget az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

c) Fás legelő és kaszáló kialakítása gyepterületeken

1) Ha a kedvezményezett a fás legelő és kaszáló telepítését

- I. nem a 3.3.3 pont 1. célterület c) rész 1) – 5) alpontban foglaltak szerint valósítja meg, vagy
- II. a 3.3.3. pont 1. célterület c) rész 6) alpontban foglaltak szerinti csoportos törzsvédelmet biztosító mikrokerítést, egyedi törzsvédelmet (háló, rőzsefonat, nádfonat, műanyag spirál vagy cső), vagy a 3.3.1. pont 9) alpontban foglalt esetben más, a természetvédelmi hatóság által jóváhagyott,

hatékony védőeszközt nem létesített, vagy a 3.3.1. pont 9) alpontban foglalt esetben a természetvédelmi hatóság által jóvá nem hagyott más védőeszközt alkalmazott vagy létesített, vagy ezeket nem a 3. számú mellékletben foglaltak szerint valósította meg, vagy

- III. a 3.3.2 pont 1) alpontjában foglaltak szerint a telepítés évétől a fenntartási időszak végéig nem biztosítja az elültetett fák legalább 85%-ának sikeres megmaradását és a szükséges ápolási tevékenységek elvégzésével azok akadálymentes továbbfejlődését:

akkor az érintett terület vonatkozásában a támogatási jogosultsága megszűnik, támogatásra nem jogosult, és az érintett agrár-erdészeti rendszer vonatkozásában már igénybe vett támogatási összeget az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetnie.

- 2) Ha a kedvezményezett a **kiegészítő intézkedéseket** nem a 3.3.3 pont 1. célterület c) rész 7) – 10) alpontban és a 3. mellékletben foglaltak szerint valósítja meg és tartja fenn, akkor az érintett kiegészítő intézkedésre vonatkozó támogatási jogosultsága megszűnik, támogatásra nem jogosult, és az érintett kiegészítő intézkedés vonatkozásában már igénybe vett támogatási összeget az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetnie.

2. célterület: Agrár-erdészeti rendszerek ápolása és fenntartása

Közös szabályok

1. Ha a kedvezményezett a telepített agrár-erdészeti rendszer ápolását és fenntartását nem a 3.3.3 pont, 2. célterület A/ pontban foglaltak szerint végzi el, vagyis annak:
- a) 1) pontjában foglaltak szerint a támogatással telepített faegyedek ápolását nem végzi el, különösen nem tartja gyommentesen oly módon, hogy támogatott fa és cserjefajoktól eltérő fás- és lágyszárú növényzet magassága ne haladja meg a támogatással telepített csemeték csúcsrügyének magasságát, vagy
 - b) 3) pontjában foglaltak szerint a területen a faegyedeket március 1. és augusztus 31. között metszette vagy egyéb módon csonkította,
 - c) 4) pont szerinti egyedi és csoportos mechanikai védelmet biztosító mikrokerítést vagy egyedi törzsvédelmet nem biztosította, vagy annak megsemmisülése esetén annak pótlásáról nem gondoskodott.
 - d) 6) pontjában foglaltak szerint a pótlást a támogatási időszak minden évében legkésőbb a faegyedek elhalását követő első kifizetési kérelem benyújtásának napjáig nem végezte el és így az egy időben fennálló hiány meghaladja a 30%-ot.

akkor az érintett terület adott évi ápolási és fenntartási támogatás kifizetésére nem jogosult.

2. Ha a 3.3.3 pont, 2. célterület A/ pont 2) pontjában foglaltak szerint a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időszak végén a támogatott faegyedek legalább 85%-a nem megtalálható, akkor a már igénybe vett támogatási összeget az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

Célterület-specifikus szabályok:

a) Újonnan kialakított mezővédő fasor ápolása és fenntartása esetén:

Ha a kedvezményezett a telepített agrár-erdészeti rendszer ápolását és fenntartását nem a 3.3.3 pont, 2. célterület B/ rész a) pont 1) – 3) alpontban foglaltak szerint végzi el, akkor az adott évi terület ápolás és fenntartása jogcímen támogatás kifizetésére nem jogosult.

b) Újonnan kialakított mezővédő erdősáv ápolása és fenntartása esetén

Ha a kedvezményezett a telepített agrár-erdészeti rendszer ápolását és fenntartását nem a 3.3.3 pont, 2. célterület B/ rész b) pont 1) – 2) alpontban foglaltak szerint végzi el, akkor az adott évi terület ápolása és fenntartása jogcímen támogatás kifizetésére nem jogosult.

c) Újonnan kialakított fás legelő és kaszáló ápolása és fenntartása esetén:

Ha a kedvezményezett a telepített agrár-erdészeti rendszer ápolását és fenntartását nem a 3.3.3 pont, 2. célterület B/ rész c) pont 1) – 4) alpontban foglaltak szerint végzi el, akkor az adott évi terület ápolása és fenntartása jogcímen támogatás kifizetésére nem jogosult.

10.3 Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

- 1.) Ha a telepítés nem a 2. melléklet „A megvalósítás szakmai minősége” tartalmi értékelési szempontra tett vállalás szerint valósul meg, akkor – a 2.) pontban foglalt kivétellel - minden jogosulatlanul igénybe vett többletpont után a támogatási összeg 0,5%-kal csökkentésre kerül.
- 2.) Ha a telepítés nem a 2. melléklet „A megvalósítás szakmai minősége” tartalmi értékelési szempontra tett vállalás szerint valósul meg és a vállalásáért kapott többletpont nélkül a kedvezményezett nem részesült volna támogatásban, akkor az adott terület vonatkozásában a kedvezményezett támogatási jogosultsága megszűnik.
- 3.) Ha a 2. melléklet „A megvalósítás szakmai minősége” tartalmi értékelési szempontra tett vállalás a fenntartási időszakban sérül, illetve már nem áll fenn, akkor minden jogosulatlanul igénybe vett többletpont után a véglegessé vált támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvétel szabályai szerint vissza kell fizetni.

11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

11.1. Kötelezettségátadás, jogutódlás

11.1.1. Közös szabályok

- 1) A jogutódlásra, valamint a kötelezettségátadásra a KAP törvény 32-33. §-ában, illetve a KAP Vhr. 49-51. §-ában és az ÁÚF 12. pontjában foglaltak irányadók a felhívás e fejezetében meghatározott eltérésekkel.
- 2) Az agrártámogatási jogviszony létrejötte után az agrártámogatási jogviszonyból eredő jogok és kötelezettségek az átvállaló kérelmére átadhatóak, ha a kötelezettségátadást az európai uniós állami támogatási szabályok lehetővé teszik.
- 3) A kötelezettségátadáshoz a támogató előzetes jóváhagyása szükséges. A kérelem nem hagyható jóvá, ha az átvállaló nem felel meg a jogszabályban vagy a felhívásban meghatározott feltételeknek.
- 4) A kötelezettség átvállalója, valamint a jogutód a támogatásba vont területre korábban megállapított összes meg nem felelést is átvállalja.
- 5) Kötelezettségátadás és jogutódlás esetén
 - a) a támogatható legkisebb területnagyságnál kisebb területet átvállalni nem lehet,
 - b) több tevékenységtípus támogatásba vont területének átadását is lehet kérelmezni,
 - c) adott támogatásba vont területhez kapcsolódó jogosultságokat és kötelezettségeket csak egy

- kedvezményezett vehet át,
- d) tevékenységtípus váltására nincs lehetőség,
 - e) az átvállalónak és a jogutódnak is meg kell felelnie a földhasználati kategóriára vonatkozó feltételeknek,
 - f) sem a kötelezettség átvállalója, sem a jogutód nem lehet olyan földhasználó, aki kedvezményezett volt a felhívás alapján, de valamely adminisztratív ellenőrzés vagy helyszíni vizsgálat megállapításai alapján a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartamra vonatkozóan a kötelezettségátadásra irányuló kérelemben vagy a jogutódlásra irányuló kérelemben szereplő támogatásba vont terület által érintett tevékenységtípusból vagy az egész intézkedésből kizárásra került.
- 6) A kötelezettségátadás és jogutódlás esetén a jogosultsági feltétek vizsgálatakor a támogatási kérelmek újrapontozására nem kerül sor.
 - 7) A kötelezettség átvállalójának/jogutódnak a kérelmet elektronikusan, a támogató által biztosított elektronikus kérelem-beadási felületen (www.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően, az erre a célra rendszeresített elektronikus formanyomtatványon kell benyújtania.
 - 8) A kötelezettségátadásra vagy jogutódlásra irányuló kérelem alapján – amely csak a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időszakának hátralévő időtartamára vonatkozhat – a támogatási okirat módosításra kerül.

11.1.2. Kötelezettségátadás különös szabályai

- 1) A kötelezettségátadás – a jogutódlás és a vis maior esetek kivételével – csak teljes évre vonatkozhat.
- 2) A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam alatt egy adott támogatásba vont területhez kapcsolódó kötelezettséget – a vis maior esetek kivételével – legfeljebb egyszer lehet átadni.
- 3) Egy adott év vonatkozásában – vis maior esetek kivételével – egy átvállaló egy alkalommal nyújthat be kötelezettségátadásra irányuló kérelmet, valamint egy kedvezményezett egy alkalommal nyújthatja be a kötelezettség átvételének jóváhagyására irányuló nyilatkozatot.
- 4) Kötelezettségátadás esetén a kötelezettség átadójának a műveletben fennmaradó területei vonatkozásában meg kell felelnie az adott tevékenységtípusra vonatkozó feltételeknek. Ha a fennmaradó terület tevékenységtípusonként meghatározott minimum területnagyságot vagy hosszt nem éri el, akkor a műveletből kizárásra kerül és – a vis maior esetek kivételével – a területre vonatkozóan már igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.
- 5) A kötelezettségátadás tárgyában hozott döntés véglegessé válásától függetlenül az átvállalónak az átvállalt területek vonatkozásában a kötelezettségátadásra irányuló kérelemben foglalt területi adatoknak megfelelően kell benyújtania az adott évi kifizetési kérelmet.
- 6) Az átadónak biztosítania kell az átvállaló részére a kötelezettségek átadás előtti időszak alatti teljesítését igazoló dokumentumok mindkét fél által aláírt másolati példányát, így különösen az agrár-erdészeti napló (8. melléklet) másolati példányát, a földterület EOY koordinátákkal történt beazonosítási eredményeinek másolati példányát, valamint a Kincstár által küldött iratok másolati példányát. Az átvállaló felelőssége, hogy a dokumentumok maradéktalanul átvételre kerüljenek.

Kötelezettségátadásra irányuló kérelem benyújtásának határideje és módja

- 7) A 9) bekezdésben meghatározott benyújtási időszak alatt a kötelezettségátadásra irányuló kérelem módosítható. A kérelem a benyújtási időszak alatt tett utolsó, beküldött módosítás adattartalma szerint kerül elbírálásra. A kötelezettségátadásra irányuló kérelem benyújtási idejének az utolsó módosítás benyújtásának napja minősül.
- 8) A kötelezettség átvállalója által benyújtott kérelmet az átadónak jóvá kell hagynia a támogató által biztosított elektronikus kérelem-beadási felületen (www.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően, az erre a célra rendszeresített elektronikus formanyomtatványon.

- 9) A kötelezettségátadásra irányuló kérelem és annak a kötelezettség átadója általi jóváhagyásra vonatkozó nyilatkozatának beadásának a határideje – a jogutódlás és vis maior esetek kivételével – a következő:
 - a) a 2028. év vonatkozásában: 2028. január 15. napjáig;
 - b) a 2029. év vonatkozásában: 2029. január 15. napjáig.
 - c) a 2030. év vonatkozásában: 2030. január 15. napjáig.
 - d) a 2031. év vonatkozásában: 2031. január 15. napjáig.
 - e) a 2032. év vonatkozásában: 2032. január 15. napjáig.
- 10) Vis maior esemény miatti kötelezettség átadás esetén a kötelezettség átadásra irányuló kérelem benyújtása mellett vis maior elismerése iránti kérelem benyújtása is szükséges.
- 11) Ha a vis maior eseménnyel érintett kötelezettségátadásra irányuló kérelem kapcsán a vis maior esemény nem kerül elismerésre, akkor a kérelem a kötelezettségátadás általános szabályai alapján, a 9) bekezdésben előírt határidők szerint fogadható el.
- 12) A kötelezettségátadásra irányuló kérelmet a benyújtási időszakot követő 60 napon belül a kötelezettség átadója és átvállalója önállóan is visszavonhatja a támogatási okirat véglegessé válásáig. A benyújtási időszakot követő 60 napon túl a kérelmet a kötelezettség átadója és átvállalója kizárólag együttesen vonhatja vissza a támogatási okirat véglegessé válásáig.

11.1.3. A jogutódlás különös szabályai

- 1) A jogutód a támogatásba vont területre a korábban megállapított összes meg nem felelést is átvállalja.
- 2) A kedvezményezett elhalálása esetén vagy jogi személy jogutódlással történő megszűnése esetén a műveletet érintő jogutódlásra vonatkozó kérelmet az elhalálkozás napját, illetve a jogelőd megszűnését követő egy éven belül lehet benyújtani. A jogutódlással nem érintett területek vonatkozásában a kedvezményezett támogatási jogosultsága megszűnik. Ezen területekre korábban kifizetett támogatás nem minősül jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak.
- 3) A jogutódlásra irányuló kérelmet – a kedvezményezett elhalálása kivételével – az adott évre vonatkozóan a tárgyévi egységes kérelem benyújtási időszak végéig kell benyújtani a Kincstárhoz.
- 4) A jogutódlásra irányuló kérelmet a jogutód a jogutódlás tárgyában hozott döntés véglegessé válásáig visszavonhatja.
- 5) A kedvezményezett támogatási okirat közlését megelőző elhalálása esetén a jogutódlás iránti kérelemre az ÁÚF 12.4.1. pontjának előírásait kell alkalmazni.
- 6) Gazdaságátadás esetén a gazdaságátadási szerződésben a gazdaság átszállására meghatározott naptári napot követően kifizetési kérelmet kizárólag a gazdaság átvevője nyújthat be. Jogutódlásra irányuló kérelmet a gazdaság átszállásának napját követően lehet benyújtani figyelembe véve a 3) bekezdésben foglaltakat. A jogutód gazdaságátvevő köteles elektronikus úton benyújtani a gazdaságátadásról szóló szerződést és a szerződést jóváhagyó hatósági döntést a Kincstár részére a jogutódlás megállapítása iránti kérelmével egyidejűleg.
- 7) Jogutódlás bejelentéskor, ha a jogutód az adott támogatásba vont terület vonatkozásában a kötelezettségeket megszakítás nélkül teljesíti, az az adott tevékenységhez tartozó kötelezettség szerinti gazdálkodásnak minősül.

11.2. Támogatási jogosultság megszűnésére vonatkozó szabályok

A kedvezményezett kezdeményezheti a teljes támogatási jogosultság (elállás) vagy annak egy részének megszüntetését (lemondási kérelem). A kérelem benyújtására a KAP törvény, a KAP Vhr. és az ÁÚF-ben foglaltak irányadóak.

Elállás és lemondás

- 1) A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam alatt a kedvezményezett jogosult a támogatásba vont teljes területének vonatkozásában az agrártámogatási jogviszonytól elállni.
- 2) A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam alatt a kedvezményezett jogosult

- a.) egy adott tevékenységtípus valamennyi támogatásba vont területének,
- b.) egy adott tevékenységtípus támogatásba vont területének teljes vagy részterületének – legfeljebb a terület 50%-os mértékig, úgy hogy a fennmaradó, a művelet szerinti támogatásba vont területméret, illetve fasor vagy fás sáv hossza, vagy a telepített fák darabszáma nem lehet kisebb, mint a művelet szerint meghatározott minimum követelmény – támogatási jogosultságáról lemondani.

A támogatásba vont területek támogatási jogosultságának részleges lemondása

- 3) A támogatásba vont terület egy részéhez kapcsolódó támogatási jogosultságról kizárólag az alábbi esetekben lehet lemondani
 - a.) a **11.3. pont szerint elismert vis maior esetek**;
 - b.) kedvezményezett földhasználatát érintő alábbi, **e felhívás alapján vis maior eseménynek minősülő esetekben**:
 - a földhasználatot biztosító jogviszony írásban történő felmondása a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv, az MNV vagy az NPI által,
 - osztatlan közös tulajdon megszüntetése során bekövetkező terület méret csökkenés, illetve terület elhelyezkedésének megváltozása,
 - a Nemzeti Földalap kezeléséért felelős szerv, az NPI által a jogosult területre vonatkozóan kiírt pályázati felhívásnak való meg nem felelés vagy a határidőn belül benyújtott pályázat alapján meg nem valósuló földhasználatot megalapozó jogviszony alapján megszűnő kötelezettségek,
 - a támogatott területen a Vásárhelyi Terv továbbfejlesztési program keretében árvízi tározó működtetésére került sor,
 - a kedvezményezettet a természetvédelmi hatóság kötelezi a földhasználati előírások szerinti gazdálkodási tevékenység megváltoztatására.
 - c.) ha a **földhasználati szerződés időtartama lejár** a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam alatt
- 4) Ha a lemondási kérelem egy támogatásba vont területnek csak egy részét érinti és a lemondással nem érintett rész megfelel a támogatási követelményeknek, a kedvezményezettnek el kell végeznie a visszamaradt, támogatásra jogosult terület EOV koordináták vagy shape fájl feltöltésével történő beazonosítását (az 5. melléklet szerint) amelyet a lemondási kérelem részeként, azzal együtt elektronikus úton kell benyújtania a Kincstár részére.
- 5) Az 3) bekezdés c.) pontja szerinti esetben a kedvezményezett kizárólag a lejáró földhasználattal érintett földrészlet támogatási jogosultságáról mondhat le. A támogatásba vont terület egészének támogatási jogosultságáról csak abban az esetben van lehetőség lemondani, ha a támogatásba vont terület egészen lejár a kedvezményezett jogszerű földhasználatára. Ha a lejáró földhasználattal érintett terület rész nem érinti a támogatásba vont teljes területet, akkor a kedvezményezettnek el kell végeznie a támogatásba vont terület vonatkozásában visszamaradt, támogatásra jogosult terület – 4) bekezdés szerinti – beazonosítását.

A lemondási kérelem benyújtásának módja és határideje

- 6) A lemondási kérelmet – a kedvezményezett elhalálozása vagy jogi személy jogutódlással történő megszüntetése miatti lemondás kivételével – a támogató által biztosított elektronikus kérelem-beadási felületen (www.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően, az erre a célra rendszeresített elektronikus formanyomtatványon kell benyújtani a Kincstárhoz.
- 7) A kedvezményezett a lemondási kérelmet a 9) bekezdés szerinti benyújtási határidőig módosíthatja. A kérelem a benyújtási időszak alatt tett utolsó, beküldött módosítás adattartalma szerint kerül elbírálásra. A lemondási kérelem benyújtási idejének az utolsó módosítás benyújtásának napja minősül.
- 8) A kedvezményezett elhalálozása esetén lemondási kérelmet a támogató által biztosított elektronikus kérelem-beadási felületen (www.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus

azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően, az erre a célra rendszeresített elektronikus formanyomtatványon lehet benyújtani a KNYR-ben az örökös nyilvántartásba vételéig az elhunyt nevében, ezt követően az örökös nevében.

- 9) A lemondási kérelem benyújtására – a 3) bekezdés a.) és b.) pont kivételével - az alábbi időszakokban van lehetőség:
 - a) a 2028. év vonatkozásában: 2028. január 15. napjáig;
 - b) a 2029. év vonatkozásában: 2029. január 15. napjáig.
 - c) a 2030. év vonatkozásában: 2030. január 15. napjáig.
 - d) a 2031. év vonatkozásában: 2031. január 15. napjáig.
 - e) a 2032. év vonatkozásában: 2032. január 15. napjáig.
- 10) A lemondási kérelem benyújtása legkorábban – a 3) bekezdés a.) és b.) pont szerinti vis maior esetek kivételével – a telepítés megvalósításának évét követő 2. évtől lehetséges.
- 11) A 3) bekezdés c.) pontja szerinti esetben a kedvezményezettnek lemondási kérelem benyújtásával egyidejűleg csatolnia kell a lejáró földhasználat igazolására szolgáló dokumentumot (pl. haszonbérleti szerződés, megbízási szerződés, földhasználati lap másolata)¹. Ha az adott támogatásba vont terület vonatkozásában a lejáró földhasználat igazolásra szolgáló dokumentumok teljeskörűen nem kerülnek beküldésre vagy nem fogadhatók el, akkor a lemondási kérelem a lemondásra vonatkozó általános szabályok szerint fogadható el.
- 12) Ha a kedvezményezett a 9) bekezdésben rögzített időpontig nem nyújt be lemondási kérelmet a 3) bekezdés c.) pontja szerinti lejáró földhasználattal érintett földterület támogatási jogosultságának lemondásával kapcsolatban, és
 - nem rendelkezik a 3.3.1. fejezet 2) bekezdése szerinti igazolással, vagy
 - rendelkezik ezen igazolással, de a lejáratot követő 6 hónapon belül nem tudja meghosszabbítani a földhasználatot,
 akkor a felhívás 10.1 fejezet 1. bekezdésében szereplő jogkövetkezményt kell alkalmazni.
- 13) Elismert vis maior esemény esetén a támogatásba vont terület támogatási jogosultságának lemondása iránti kérelmet az adott évre vonatkozóan a tárgyévi egységes kérelem benyújtási időszak végéig kell benyújtani a Kincstárhoz.
- 14) Vis maior esemény miatti lemondás esetén a lemondásra irányuló kérelem benyújtása mellett vis maior elismerése iránti kérelem benyújtása is szükséges.
- 15) Ha a vis maior eseménnyel érintett lemondási kérelem kapcsán a vis maior esemény nem kerül elismerésre, akkor a lemondási kérelem a lemondás általános szabályai alapján, a 9) bekezdésben előírt határidők szerint fogadható el.
- 16) Ha a kedvezményezett a lemondási kérelmet a támogatási jogosultság lemondással érintett területre irányuló helyszíni ellenőrzésről történő értesítés napján, ennek hiányában a helyszíni ellenőrzés első napján vagy ezt követően nyújtotta be, akkor a lemondási kérelem csak a következő évre vonatkozóan fogadható el.
- 17) Elállási kérelem benyújtása esetén ezen alcím rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a 7) bekezdés nem alkalmazható.

A lemondás következménye

- 18) A lemondással érintett terület támogatási jogosultsága megszűnik. A lemondással érintett területre kifizetett támogatás – a 3) bekezdés a.) - c.) pontjai kivételével – jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül. A jogosulatlanul igénybe vett támogatásról a Kincstár értesíti a kedvezményezettet. A jogosulatlanul igénybe vett támogatás összege a Kincstár által megállapított bármely támogatás összegéből levonható.
- 19) A támogatásba vont terület támogatási jogosultságának lemondása után a műveletben maradó terület a tevékenységtípusonként meghatározott minimum területnagyságot vagy hosszt nem éri el a fennmaradó terület a támogatásból kizárásra kerül és – a 3) bekezdés a.), b.) és c.) pontja kivételével – a területre vonatkozóan igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlanul igénybe vett támogatásra vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetni.

¹ Az adott terület használatának tényét igazoló, jegyző által kiállított hatósági bizonyítvány, valamint a szerződések közös megegyezéssel történő felmondása nem fogadható el a lemondást alátámasztó okiratként.

11.3. Vis maior szabályok

- 1) Az elháríthatatlan külső okokra (vis maiorra) vonatkozó szabályokat a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról szóló 23/2024. (IV. 9.) AM rendelet állapítja meg.
- 2) Ha ugyanazon támogatásba vont területen legalább három évben a Kincstár által elismert vis maior körülmény miatt nem az előírásoknak megfelelő gazdálkodás történt, akkor az adott támogatásba vont terület a támogatásból, a területre addig felvett támogatási összeg visszafizetésének kötelezettsége nélkül, a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartamának lejártáig kizárásra kerül.
- 3) Ha a bejelentett vis maior esemény a végrehajtásban közreműködő szerv által nem kerül visszaigazolásra, abban az esetben a bejelentésben szereplő terület után a kedvezményezett tárgyévben nem jogosult támogatásra.

11.4. További dokumentumok

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy az ÁÚF a <https://kap.gov.hu> honlapon megtalálható és a felhívás elválaszthatatlan része.

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az ÁÚF és a „KAP Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentumok figyelembevételével készítsék el!

A Kincstár kifizetési kérelmekkel kapcsolatos közleménye, valamint a felhíváshoz kapcsolódó tájékoztatója elérhető a <https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/> honlapon.

A Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 3. § 22. pontja szerinti adatok körét tájékoztató jelleggel a 6. melléklet tartalmazza.

12. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Kincstár Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Ügyfélszolgálatához, amely az alábbi elérhetőségeken áll rendelkezésre:

Ügyélfogadási idő:

Hétfő, Kedd és Csütörtök: 9.00 - 12.00 és 13.00 - 16.00

Szerda és Péntek: 9.00 - 12.00

Telefon: 1811 (4-es gomb); (1) 374-3603 vagy (1) 374-3604

E-mail: mv.ugyfelszolgalat@allamkincstar.gov.hu

A kapcsolatfelvételre a mobilGAZDA alkalmazást is felhasználhatják, amely ingyenesen elérhető a Google Play és App Store digitális tartalomszolgáltatóknál, használata regisztrációhoz kötött.

13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok

13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket **kötelezően** szükséges csatolni:

- 1) Minden támogatásba bevonni kívánt területhez csatolni szükséges legalább kettő, a benyújtási szakasz első napját megelőző 30 napnál nem régebbi georeferált fényképet, amely a mobilGAZDA alkalmazás segítségével készült a támogatásba bevonni kívánt területről, annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy a műveletet a kedvezményezett megkezdte-e a támogatási kérelem benyújtási szakasz első napját megelőző 30. nap előtt.

13.1.2. Támogatási kérelem elkészítésekor csatolandó (pótolható) mellékletek

- 1) Természetvédelmi oltalom alatt álló védett természeti terület, Natura 2000 és MTÉT területek esetén a megvalósítási hely szerint illetékes nemzeti park igazgatóság támogató nyilatkozata (4. melléklet) a beruházás természetvédelmi szempontból történő elfogadhatóságáról és a területre irányadó kezelési tervhez, illetve Natura 2000 fenntartási tervhez való illeszkedésről (ha e tervek rendelkezésre állnak).
- 2) Amennyiben a **gémeskút létesítése** vízjogi engedélyköteles, úgy a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentum.
- 3) Amennyiben a **gémeskút létesítése** nem engedélyköteles, mellékelni kell a bejelentési kötelezettség teljesítéséről és annak vízügyi hatóság részéről történő elfogadásáról szóló igazolást/nyilatkozatot.
- 4) A 3.3.2 fejezet 7) pontjában meghatározott vegyszerhasználat esetén agrár-erdészeti rendszer telepítésre vonatkozó természetvédelmi hatósági engedély.

13.2. A kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok

A kifizetési kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket szükséges csatolni:

- 1) Agrár-erdészeti naplót, amelyet minden évben az éves kifizetési kérelemhez kell csatolni.
- 2) Amennyiben a kedvezményezett a 4. melléklet szerinti támogató nyilatkozatban foglaltakhoz képest módosítást kezdeményezett, úgy a módosított támogató nyilatkozatot a soron következő kifizetési kérelemhez kell csatolni.
- 3) A 3.3.2. fejezet 3. pont szerinti, minden támogatásba bevont területről készített legalább 2 mobilgazda fotót, amelyet minden évben az éves kifizetési kérelemhez kell csatolni.
- 4) A 3.3.2 fejezet 8. pont szerinti **származási bizonylatok** egy digitális példányát, amelyet legkésőbb a szaporítóanyag felhasználását követő első kifizetési kérelemhez kell csatolni.
- 5) Amennyiben a **gémeskút létesítése** vízjogi engedélyköteles, abban az esetben az 1. célterületre vonatkozó kifizetési kérelemhez mellékelni kell a véglegessé vált vízjogi üzemeltetési engedélyt. Ennek hiányában az üzemeltetési engedélyezési kérelem vagy a használatbavétel/az üzemeltetés tudomásul vétele iránti kérelem benyújtására vonatkozó igazolást/nyilatkozatot.
- 6) **Fedett szárnyék** létesítése esetén az ingatlanügyi hatóság Tftv. 10§ (1) bekezdése szerinti engedélyt, amelyet az 1. célterületre vonatkozó kifizetési kérelem mellé kell csatolni.
- 7) **Fedett szárnyék, gémeskút vagy itató létesítése** esetén a kedvezményezett köteles a kifizetési kérelem részeként EOY koordinátákkal meghatározni a kiegészítő tevékenységgel érintett területet.

14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI

1. melléklet: Fogalomtár
2. melléklet: Tartalmi értékelési szempontok
3. melléklet: Az agrár-erdészeti rendszerek megvalósításához kapcsolódó kiegészítő tevékenységek és mikrokerítés szakmai követelményei
4. melléklet: Nyilatkozat minta a megvalósítás helye szerint illetékes nemzeti park igazgatóság támogatásáról
5. melléklet: Földterület beazonosításának, terület mérésének útmutatója
6. melléklet: Tájékoztató az ARACHNE kockázatértékelő eszköz részére küldendő adatokról
7. melléklet: Méhlegelőnek alkalmas fa- és cserjefajok listája
8. melléklet: Agrár-erdészeti napló
9. melléklet: Telepíthető fa- és cserjefajok listája
10. melléklet: Igazolás lejáró földhasználati jogviszony meghosszabbításáról / megújításáról